YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
8 päivänä kesäkuuta 1994 *

Asiassa C-383/92,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Karen Banks, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Georgios Kremlis, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään aluksi Sue Cochrane ja myöhemmin John E. Collins, Treasury Solicitor's Department, avustajanaan Derrick Wyatt, QC, prosessiosoite Luxemburgissa Yhdistyneen kuningaskunnan suurlähetystö, 14 boulevard Roosevelt,

vastaajana,

jossa vaaditaan toteamaan, että Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sille ETY:n perustamissopimuksen nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita, koska se ei ole saattanut asianmukaisesti osaksi valtionsisäistä oikeuttaan työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 17 päivänä helmikuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/129/ETY (EYVL L 48, s. 29) useita säännöksiä,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti O. Due, jaostojen puheenjohtajat G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida ja M. Díez de Velasco sekä tuomarit C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse (esittelevä tuomari), P. J. G. Kapteyn ja J. L. Murray,

julkisasiamies: W. Van Gerven,
kirjaaja: J.-G. Giraud,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 12.1.1994 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.3.1994 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on jätetty yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 21.10.1992 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sille ETY:n perustamissopimuksen nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita, koska se ei ole saattanut asianmukaisesti osaksi valtionsisäistä oikeuttaan työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 17 päivänä helmikuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/129/ETY (EYVL L 48, s. 29, jäljempänä direktiivi) useita säännöksiä.

2 Direktiivillä, joka perustuu erityisesti ETY:n perustamissopimuksen 100 artiklaan, pyritään "antamaan työntekijöille nykyistä parempi suoja joukkovähentämistilanteessa ja samalla ottamaan huomioon tasapainoisen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen tarve yhteisössä" (ensimmäinen perustelukappale). Siinä todetaan, että lisääntyvästä lähenemisestä huolimatta on yhä eroavuuk-

sia yhteisön jäsenvaltioiden voimassa olevassa lainsäädännössä, joka koskee tällaiseen vähentämiseen liittyviä käytännön järjestelyjä, vähentämisessä noudatettavaa menettelyä ja vähentämisestä työntekijöille aiheutuvien seurausten lieventämiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä (toinen perustelukappale). Siinä korostetaan, että nämä erot voivat välittömästi vaikuttaa yhteismarkkinoiden toimintaan (kolmas perustelukappale). Lisäksi siinä katsotaan, että joukkovähentämistä koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä on tarpeen "lähentää samalla oloja kohentaen perustamissopimuksen 117 artiklassa tarkoitetulla tavalla" (viides perustelukappale).

3 Direktiiviä sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan "työnantajan toimeenpanemiin irtisanomisiin yhdestä tai useammasta syystä, joka ei liity yksittäisiin työntekijöihin", kun vähentäminen koskee työntekijöiden määrää, joka vastaa jäsenvaltion kahdesta direktiivissä vahvistetusta vaihtoehdosta valitsemaa perustetta.

4 Direktiivin 2 artiklassa säädetään työntekijöiden edustajia koskevasta neuvottelu- ja tiedonantomenettelystä.

5 Direktiivin 3 ja 4 artiklassa määritetään joukkovähentämismenettelyyn sovellettavat säännöt. Direktiivin 3 artiklassa säädetään, että työnantajan on kirjallisesti ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista suunnitelluista joukkovähentämisistä. Työntekijöiden edustajille annetaan tieto ilmoituksesta, ja he voivat esittää huomautuksensa toimivaltaiselle viranomaiselle. Direktiivin 4 artiklassa säädetään erityisesti, että joukkovähentämistä ei saa toteuttaa ennen kuin 30 päivää on kulunut ilmoituksen tekemisestä toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltaisen viranomaisen on käytettävä aika pyrkien ratkaisemaan suunnitellusta joukkovähentämisestä aiheutuvat ongelmat.

6 Direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on annettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kahden vuoden kuluessa sen tiedoksi antamisesta. Koska direktiivi annettiin jäsenvaltioille tiedoksi 19.2.1975, määräaika päättyi 19.2.1977.

7 Yhdistyneessä kuningaskunnassa direktiivin säännökset on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä tietyillä vuoden 1975 *Employment Protection Act*in (vuoden 1975 laki työn suojasta, jäljempänä EPA) säännöksillä.

8 Komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntö ei täytä direktiivin vaatimuksia eikä perustamissopimuksen 5 artiklasta johtuvia velvollisuuksia seuraavista syistä. Ensinnäkään EPA:ssa ei taata tietojen

antamista työntekijöiden edustajille eikä neuvotteluja heidän kanssaan kaikissa direktiivissä tarkoitetuissa tapauksissa, sillä kyseisessä laissa sen enempää kuin Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden missään muussakaan säännöksessä ei säädetä työntekijöiden edustajien nimeämisestä silloin kun työnantaja kieltäytyy tunnustamasta tällaisia edustajia. Toiseksi EPA:n soveltamisala eli "taloudellisista syistä tapahtuvat irtisanomiset" on suppeampi kuin direktiivin soveltamisala, johon kuuluvat kaikki irtisanomiset yksittäiseen työntekijään liittymättömistä syistä. Kolmanneksi EPA:ssa ei taata, että neuvottelut työntekijöiden kanssa käydään sopimukseen pääsemiseksi ja että ne koskevat tapoja ja keinoja joukkovähentämisen välttämiseksi tai sen kohteena olevien työntekijöiden määrän rajoittamiseksi sekä joukkovähentämisen seurausten lieventämiseksi. Neljänneksi EPA ei sisällä tehokkaita seuraamuksia sellaiselle työnantajalle, joka ei noudata direktiivissä säädettyjä velvollisuuksia antaa työntekijöiden edustajille tietoja ja neuvotella heidän kanssaan.

Ensimmäinen väite

9 Komission ensimmäinen väite koskee direktiivin 2 ja 3 artiklan saattamista osaksi Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusjärjestystä.

10 Direktiivin 2 artiklassa säädetään, että kun työnantaja harkitsee työntekijöiden joukkovähentämistä, työnantajan on aloitettava neuvottelut työntekijöiden edustajien kanssa sopimukseen pääsemiseksi. Näissä neuvotteluissa on käsiteltävä ainakin tapoja ja keinoja joukkovähentämisen välttämiseksi tai sen kohteena olevien työntekijöiden määrän rajoittamiseksi sekä joukkovähentämisen seurausten lieventämistä. Työnantajan on annettava työntekijöiden edustajille kaikki tarvittavat tiedot ja aina ilmoitettava kirjallisesti vähentämisen syyt, vähennettävien työntekijöiden määrä, tavallisesti työllistettyjen työntekijöiden määrä ja aika, jonka kuluessa vähentäminen on määrä toteuttaa.

11 Direktiivin 3 artiklassa säädetään, että työnantajan on kirjallisesti ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista suunnitelluista joukkovähentämisistä. Ilmoituksessa on oltava kaikki tarvittavat tiedot, jotka koskevat suunniteltua joukkovähentämistä, työntekijöiden edustajien kanssa käytäviä neuvotteluja ja direktiivin 2 artiklassa täsmennettyjä seikkoja (1 kohta). Jäljennös ilmoituksesta on toimitettava työntekijöiden edustajille, jotka voivat lähettää mahdolliset huomautuksensa toimivaltaiselle viranomaiselle (2 kohta).

12 Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan "'työntekijöiden edustajilla' tarkoitetaan niitä, jotka jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan edustavat työntekijöitä".

13 Komissio väittää, että Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sille direktiivin 2 ja 3 artiklan nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita, koska se on jättänyt säätämättä työntekijöiden edustajien nimeämismenettelystä sellaisten yritysten osalta, joissa työnantaja kieltäytyy tunnustamasta tällaisia edustajia. Komission mukaan direktiivin 2 ja 3 artiklan tehokkuuden turvaamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki toimenpiteet, jotta – poikkeuksia lukuun ottamatta – työntekijöiden edustajat nimetään yrityksessä, koska jollei näin tapahdu, direktiivissä säädettyä tiedonanto- ja neuvotteluvelvoitetta sekä oikeutta esittää huomautuksia julkiselle viranomaiselle ei voida noudattaa. Komissio väittää, että kun Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudessa estetään työntekijöiden edustajien nimeäminen yrityksessä silloin kun työnantaja ei anna suostumustaan, se ei täytä tätä edellytystä.

14 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus myöntää, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa työntekijöiden edustus perustuu perinteisesti siihen, että työnantaja tunnustaa vapaaehtoisesti ammattiliitot, eivätkä direktiivissä säädetyt velvollisuudet siten velvoita työnantajaa, joka ei tunnusta ammattiliitoa. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus korostaa kuitenkin, ettei direktiivillä ole ollut tarkoitus muuttaa työntekijöiden edustajien nimeämistä koskevia kansallisia sääntöjä tai käytäntöjä. Se tähdentää, että direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että työntekijöiden edustajilla tarkoitetaan niitä, "jotka jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan edustavat työntekijöitä". Se väittää myös, että direktiivillä ainoastaan yhdenmukaistetaan osittain säännöt, joilla suojataan työntekijöitä joukkovähentämisten yhteydessä, eikä edellytetä jäsenvaltioiden säätävän erityisestä työntekijöiden edustuksesta direktiivissä määriteltyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

15 Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen näkemystä ei voida hyväksyä.

16 Yhteisön lainsäädännössä on joukkovähentämisiin sovellettavia sääntöjä yhdenmukaistamalla pyritty sekä turvaamaan työntekijöiden oikeuksien samankaltainen suoja eri jäsenvaltioissa että yhdenmukaistamaan näistä suojasäännöistä yhteisössä toimiville yrityksille aiheutuvia kustannuksia.

17 Tätä varten direktiivin 2 artiklassa ja 3 artiklan 2 kohdassa esitetään periaate, jonka mukaan työntekijöiden edustajille on annettava tieto ja heidän kanssaan on neuvoteltava suunnitellun joukkovähentämisen yksityiskohtaisista säännöis-

tä, mahdollisuudesta rajoittaa sen kohteena olevien työntekijöiden määrää sekä joukkovähentämisen seurausten lieventämisestä, ja edustajilla on oltava mahdollisuus esittää huomautuksensa toimivaltaiselle viranomaiselle.

18 Direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioilla oli kaksi vuotta aikaa direktiivin tiedoksi antamisesta muuttaa tarvittaessa kansallista oikeuttaan saattaakseen sen direktiivin mukaiseksi tältä osin.

19 Direktiivin 2 artiklan ja 3 artiklan 2 kohtaa ei voida kyseenalaistaa vetoamalla direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan sanamuotoon, toisin kuin Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää. Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ei suinkaan esitetä pelkkää viittausta jäsenvaltioissa voimassa oleviin työntekijöiden edustajien nimeämistä koskeviin sääntöihin. Siinä ainoastaan annetaan jäsenvaltioiden tehtäväksi päättää niistä yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaan on nimettävä työntekijöiden edustajat, joiden täytyy tai jotka voivat, tapauksesta riippuen, direktiivin 2 artiklan ja 3 artiklan 2 kohdan mukaan osallistua joukkovähentämismenettelyyn.

20 Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen esittämä tulkinta antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden päättää, missä tapauksissa on mahdollista antaa tietoja työntekijöiden edustajille ja neuvotella heidän kanssaan ja missä tapauksissa he voivat ryhtyä toimenpiteisiin, sillä heille voidaan antaa tietoja, heidän kanssaan voidaan neuvotella ja he voivat toimia yhdessä viranomaisten kanssa ainoastaan yrityksissä, joiden osalta kansallisessa oikeudessa säädetään työntekijöiden edustajien nimeämisestä. Tulkinta antaisi näin jäsenvaltioille mahdollisuuden estää direktiivin 2 artiklan ja 3 artiklan 2 kohdan vaikutusten täysimääräinen toteutuminen.

21 Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin jo asiassa 61/81, komissio vastaan Yhdistynyt kuningaskunta, 6.7.1982 antamassaan tuomiossa (Kok. 1982, s. 2601) todennut, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, joka antaa mahdollisuuden estää työntekijöille direktiivillä ehdoitta taatun suojan toteutuminen, on yhteisön oikeuden vastainen.

22 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää myös, ettei direktiivissä edellytetä jäsenvaltioiden säätävän erityistä työntekijöiden edustusjärjestelmää ainoastaan direktiivin velvoitteiden täyttämiseksi silloin kun yrityksissä ei kansallisen oikeuden mukaan ole työntekijöiden edustajia.

23 Vaikka on totta, ettei direktiivissä ole nimenomaisesti tällaisten tapausten säätelyyn tarkoitettuja säännöksiä, tämä ei vaikuta yhdessä tarkasteltuihin direktiivin 2, 3 ja 6 artiklan säännöksiin, joilla velvoitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta työntekijöille voidaan antaa tietoja, heidän kanssaan neuvotella ja jotta he voivat toimia edustajien välityksellä joukkovähentämistapauksissa.

24 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei myöskään voi vedota siihen, että direktiivillä yhdenmukaistetaan ainoastaan osittain työntekijöiden suojaa koskevat säännöt eikä pyritä muuttamaan kansallisia työntekijöiden edustusta koskevia sääntöjä.

25 On totta, että direktiivillä yhdenmukaistetaan ainoastaan osittain säännöt, jotka koskevat työntekijöiden suojaa joukkovähentämistapauksissa (ks. vastaavasti asia 284/83, Nielsen & Søn, tuomio 12.2.1985, Kok. 1985, s. 553). Sillä ei näin ollen pyritä yhdenmukaistamaan tyhjentävästi niitä kansallisia järjestelmiä, jotka koskevat työntekijöiden edustusta yrityksissä. Se että yhdenmukaistaminen on ainoastaan osittaista, ei kuitenkaan voi estää direktiivin ja erityisesti sen 2 ja 3 artiklan säännösten tehokkaan vaikutuksen toteutumista. Se ei etenkään voi estää velvoittamasta jäsenvaltioita toteuttamaan kaikkia tarpeellisia toimenpiteitä, jotta työntekijöiden edustajat nimettäisiin direktiivin 2 ja 3 artiklassa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti.

26 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus myöntää itse, että sen voimassa olevan oikeuden mukaan työntekijät, joita joukkovähentämiset koskevat, eivät saa direktiivin 2 ja 3 artiklassa säädettyä suojaa silloin kun työnantaja vastustaa työntekijöiden edustusta yrityksessään.

27 Näin ollen Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden, jossa jätetään työnantajalle mahdollisuus estää direktiivin 2 ja 3 artiklassa työntekijöille säädetty suoja, on katsottava olevan kyseisten artiklojen vastainen (ks. vastaavasti em. asiassa, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, annettu tuomio).

28 Edellä esitetystä seuraa, että komission ensimmäinen väite on hyväksyttävä.

Toinen väite

29 Komissio väittää, että EPA:n säännösten soveltamisala on direktiivissä säädettyä soveltamisalaa suppeampi. Komission mukaan EPA:ta sovelletaan

sen 99 ja 100 artiklan mukaan ainoastaan "taloudellisista syistä tapahtuviin irtisanomisiin" eli, Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuinten ilmaisusta tekemän tulkinnan mukaan, tapauksiin, joissa yrityksen toiminta lakkaa tai supistuu sekä tapauksiin, joissa tietynlaisen työn kysyntä vähenee, kun taas direktiiviä sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan "joukkovähentämisiin" eli irtisanomisiin yhdestä tai useammasta syystä, joka ei liity yksittäisiin työntekijöihin, mihin sisältyy muunlaisiakin tapauksia kuin "taloudellisista syistä tapahtuva irtisanominen".

30 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on vastauksessaan komission sille antamaan viralliseen huomautukseen myöntänyt, ettei Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudessa panna direktiiviä täysin täytäntöön tässä suhteessa.

31 Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan "joukkovähentämisellä tarkoitetaan työnantajan toimeenpanemia irtisanomisia yhdestä tai useammasta syystä, joka ei liity yksittäisiin työntekijöihin", kun vähentäminen koskee työntekijöiden määrää, joka vastaa jäsenvaltion kahdesta direktiivissä vahvistetusta vaihtoehdosta valitsemaa perustetta.

32 Riittää kun todetaan, että käsite "taloudellisista syistä tapahtuvat irtisanomiset", jolla määritetään EPA:n soveltamisala ja jota komissio on tulkinnut tavalla, jota Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei ole kiistänyt, ei kata kaikkia direktiivissä tarkoitettuja "joukkovähentämisiä". Kuten komissio huomauttaa, se ei etenkään kata tapauksia, joissa työntekijät irtisanotaan yrityksen sellaisen uudelleenjärjestelyn vuoksi, joka ei liity yrityksen liiketoiminnan määrään.

33 Komission toinen väite on näin ollen hyväksyttävä.

Kolmas väite

34 Komissio väittää, että EPA:lla ei panna direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksiä täydellisesti täytäntöön, koska sillä ainoastaan velvoitetaan työnantaja neuvottelemaan ammattiliittojen edustajien kanssa suunnitelluista irtisanomisista, "ottamaan huomioon" edustajien huomautukset ja vastaamaan niihin sekä, jos työnantaja torjuu huomautukset, "ilmoittamaan torjumisen perusteet", kun direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa työnantaja velvoitetaan neuvottelemaan työntekijöiden edustajien kanssa "sopimukseen pääsemiseksi" ja 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että neuvotteluissa on käsiteltävä "ainakin

tapoja ja keinoja joukkovähentämisen välttämiseksi tai sen kohteena olevien työntekijöiden määrän rajoittamiseksi sekä joukkovähentämisen seurausten lieventämistä".

35 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus myöntää, ettei maan lainsäädäntö ole direktiivin mukainen tältä osin.

36 Tässä yhteydessä on riittävää todeta, ettei EPA:n säännöksillä velvoiteta työnantajaa neuvottelemaan työntekijöiden edustajien kanssa "sopimukseen pääsemiseksi", kuten direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa edellytetään, eikä täsmennetä, että neuvotteluissa on käsiteltävä ainakin "tapoja ja keinoja joukkovähentämisen välttämiseksi tai sen kohteena olevien työntekijöiden määrän rajoittamiseksi sekä joukkovähentämisen seurausten lieventämistä".

37 Komission kolmas väite on näin ollen hyväksyttävä.

Neljäs väite

38 Komissio väittää, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on jättänyt noudattamatta sille perustamissopimuksen 5 artiklan nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita siltä osin kuin EPA:ssa säädetyt seuraamukset siitä, ettei työnantaja ole noudattanut velvollisuuttaan neuvotella työntekijöiden edustajien kanssa ja antaa heille tietoja, eivät ole riittävän varoittavia. Komissio väittää, että korvaukset, jotka työnantaja voidaan tarvittaessa tuomita maksamaan työntekijöille, ellei työnantaja ole neuvotellut työntekijöiden edustajien kanssa tai antanut heille tietoja, korvaavat kokonaan tai osittain määrät, jotka työnantajan on työntekijöille maksettava.

39 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus myöntää, ettei maan lainsäädäntö ole perustamissopimuksen vaatimusten mukainen tältä osin, ja vetoaa ainoastaan siihen, että parlamentille on annettu lakiesitys asian korjaamiseksi.

40 Kun yhteisön lainsäädännössä ei ole erityisiä säännöksiä tämän lainsäädännön rikkomisesta määrättävistä seuraamuksista tai kun siinä viitataan tältä osin kansallisiin lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin, perustamissopimuksen 5 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus toteuttaa kaikki sellaiset toimenpiteet, joilla voidaan turvata yhteisön oikeuden ulottuvuus ja tehokkuus. Vaikka jäsenvaltiot voivat itse valita määrättävät seuraamukset, niiden on huolehdittava erityisesti siitä, että yhteisön oikeuden rikkomisesta

määrättäviä seuraamuksia koskevat sellaiset aineelliset ja menettelylliset edellytykset, jotka vastaavat niitä edellytyksiä, joita sovelletaan luonteeltaan ja vakavuudeltaan vastaaviin kansallisen oikeuden rikkomisiin, ja joiden johdosta seuraamukset ovat joka tapauksessa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia (ks. yhteisön asetusten osalta asia 68/88, komissio v. Kreikka, tuomio 21.9.1989, Kok. 1989, s. 2965, 23 ja 24 kohta ja asia C-7/90, Vandevenne ym., tuomio 2.10.1991, Kok. 1991, s. I-4371, 11 kohta).

41 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa EPA:n 102 pykälän 3 momentista ilmenee, että niin kutsuttu "suojakorvaus", joka työnantaja voidaan tuomita maksamaan irtisanotulle työntekijälle, jollei työnantaja ole noudattanut kyseisessä laissa säädettyä velvollisuutta neuvotella työntekijöiden edustajien kanssa tai antaa heille tietoja, vähennetään määrästä, jonka työnantaja muuten voisi joutua kyseiselle työntekijälle maksamaan hänen kanssaan tehdyn työsopimuksen nojalla tai kyseisen sopimuksen rikkomisen vuoksi, jos nämä määrät ovat suuremmat kuin "suojakorvaus". Vastaavasti jos nämä määrät ovat pienemmät kuin "suojakorvaus", työntekijälle maksettavaksi kuuluvat määrät vähennetään "suojakorvauksesta".

42 Kun Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä säädetään, että "suojakorvaus" korvaa kokonaan tai osittain määrät, jotka työnantajan on muuten työntekijälle maksettava hänen kanssaan tehdyn työsopimuksen mukaisesti tai sopimuksen rikkomisen vuoksi, sillä kumotaan suureksi osaksi seuraamuksen käytännöllinen ja varoittava vaikutus. Lisäksi työnantajalle ei määrätä edes kohtuullista tai lievää seuraamusta, ellei – ja tällöinkin vain siltä osin kuin – työnantajan maksamaksi tuomitun "suojakorvauksen" määrä ole suurempi kuin se määrä, joka työnantajan muuten kuuluisi maksaa asianomaiselle henkilölle.

43 Tästä seuraa, että komission neljäs väite on hyväksyttävä.

44 Edellä kerrotusta seuraa, että Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sille ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklan nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita, koska se ei ole säätänyt työntekijöiden edustajien nimeämisestä silloin kun työnantaja ei hyväksy nimeämistä; koska se on säätänyt laeille, joilla on tarkoitus panna direktiivi täytäntöön, suppeamman soveltamisalan kuin direktiivissä säädetään; koska se ei ole velvoittanut joukkovähentämisiä suunnittelevaa työnantajaa neuvottelemaan työntekijöiden edustajien kanssa sopimukseen pääsemiseksi direktiivissä esitetyistä aiheista ja koska se ei ole säätänyt tehokasta seuraamusta siitä, ettei neuvotteluja työntekijöiden edustajien kanssa käydä, kuten direktiivissä edellytetään.

Oikeudenkäyntikulut

45 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

46 Koska Yhdistynyt kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Yhdistynyt kuningaskunta on jättänyt noudattamatta sille ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklan nojalla kuuluvia jäsenyysvelvoitteita, koska se ei ole säätänyt työntekijöiden edustajien nimeämisestä silloin kun työnantaja ei hyväksy nimeämistä; koska se on säätänyt laeille, joilla on tarkoitus panna työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 17 päivänä helmikuuta 1975 annettu neuvoston direktiivi 75/129/ETY täytäntöön, suppeamman soveltamisalan kuin direktiivissä säädetään; koska se ei ole velvoittanut joukkovähentämisiä suunnittelevaa työnantajaa neuvottelemaan työntekijöiden edustajien kanssa sopimukseen pääsemiseksi direktiivissä esitetyistä aiheista ja koska se ei ole säätänyt tehokasta seuraamusta siitä, ettei neuvotteluja työntekijöiden edustajien kanssa käydä, kuten direktiivissä edellytetään.**

2) **Yhdistynyt kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Due Mancini Moitinho de Almeida

Díez de Velasco Kakouris Joliet

Schockweiler Rodríguez Iglesias Grévisse

Kapteyn Murray

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä kesäkuuta 1994.

R. Grass
kirjaaja

O. Due
presidentti